HALLITUKSEN KÄRKIHANKE



Sosiaali- ja terveysvaliokunta
keskiviikko 12.10.2016
klo 09:30 / HE 134/2016

Asiantuntija:
Anja Noro, THT, dosentti,
Projektipäällikkö, STM

Kehitetään ikäihmisten kotihoitoa ja vahvistetaan kaikenikäisten omaishoitoa (I&O kärkihanke)

STM:n kärkihankkeet 2016-2018

Enemmän terveyttä ja hyvinvointia

Palvelut asiakaslähtöisiksi

Edistetään terveyttä ja hyvinvointia sekä vähennetään eriarvoisuutta

Toteutetaan lapsi- ja perhepalvelujen muutosohjelma



Osatyökykyisille tie työelämään

30 milj €

Kehitetään ikäihmisten kotihoitoa ja vahvistetaan kaiken ikäisten omaishoitoa

130 milj. euroa

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ

HALLITUKSEN KÄRKIHANKE

Kehitetään ikäihmisten kotihoitoa ja vahvistetaan kaikenikäisten omaishoitoa

Korjaustoimiin on tarvetta

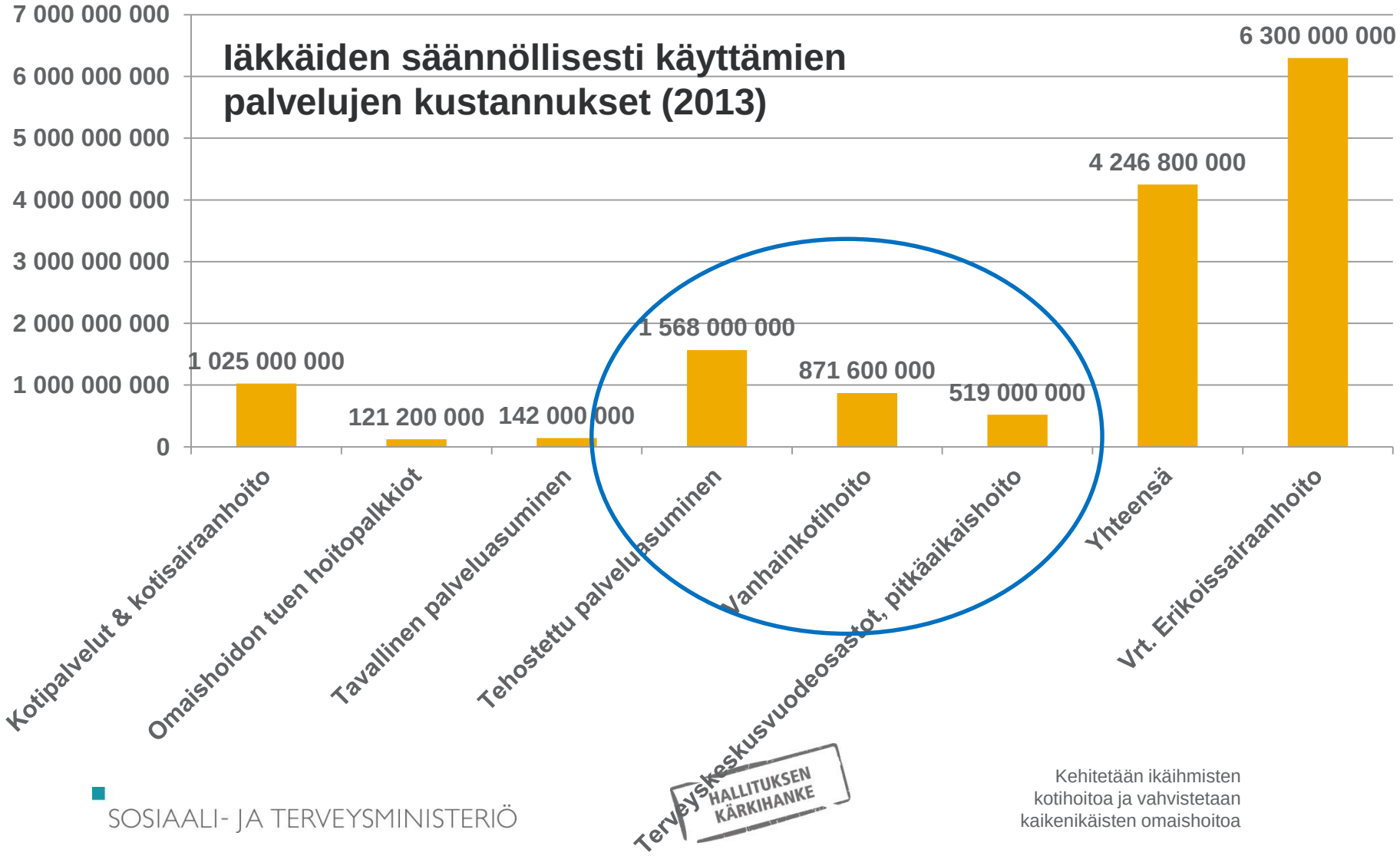
- Iäkkäiden palvelujärjestelmä on pirstaleinen, sen rakenne ei ole uudistunut kansallisten tavoitteiden mukaiseksi, hyvät käytännöt ovat levinneet hitaasti ja alueelliset erot pysyneet suurina.
- Omaishoito toteutuu alueellisesti vaihtelevasti ja omaishoitoa tukevia palveluja tarjotaan liian vähän ja ne ovat yksipuolisia.

Suomen väestössä iäkkäiden määrä kasvaa, etenkin iäkkäimmät ikäryhmät
Tähän on varauduttava!



Kustannusten kasvua on mahdollista hillitä

a) muuttamalla palvelujen rakennetta; b) kehittämällä kotihoidon sisältöä & c) vahvistamalla omais- & perhehoitoa



SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ

HALLITUKSEN KÄRKIHANKE

Kehitetään ikäihmisten kotihoitoa ja vahvistetaan kaikenikäisten omaishoitoa

läkkäille ja omaisille yhdenvertaisemmat, paremmin koordinoidut ja kustannusten kasvua hillitsevät palvelut



Lisäämme mahdollisimman terveen & toimintakykyisen ikääntymisen turvaavia palveluja sekä monialaista kuntoutusta



Kehitämme iäkkäiden ihmisten kotiin annettavien palvelujen määrää ja sisältöä



Juurrutamme omais- ja perhehoitajien jaksamista tukevia käytäntöjä

Luomme ja kokeilemme erilaisia toimintamalleja

I&O kärkihankkeen kokeilut

Muutosagentti:
Alueellinen yhteen sovitettu palvelukokonaisuus, jossa kotihoito on ensisijainen

KÄYNNISTÄMISAVUSTUS: Muutosagentti kaikkiin maakuntiin (18 + 1)

Toimenpide 1:
Ikäihmisten kotihoidon kehittäminen

- Keskitetty alueellinen asiakas-/palveluohjaus - toimintamalli
- Toimiva kotihoito - toimintamalli
- Asumisen ja palvelun yhdistäminen

KOKEILUJA
yhden tai useamman maakunnan alueella

Toimenpide 2:
Kaikenikäisten omaishoidon vahvistaminen

- Omais- ja perhehoidon keskukset
- Muistisairaan omaishoito yhteistyönä
- Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien omaisten ja omaishoitajien tukeminen
- Vammaisten laisten omaishoito

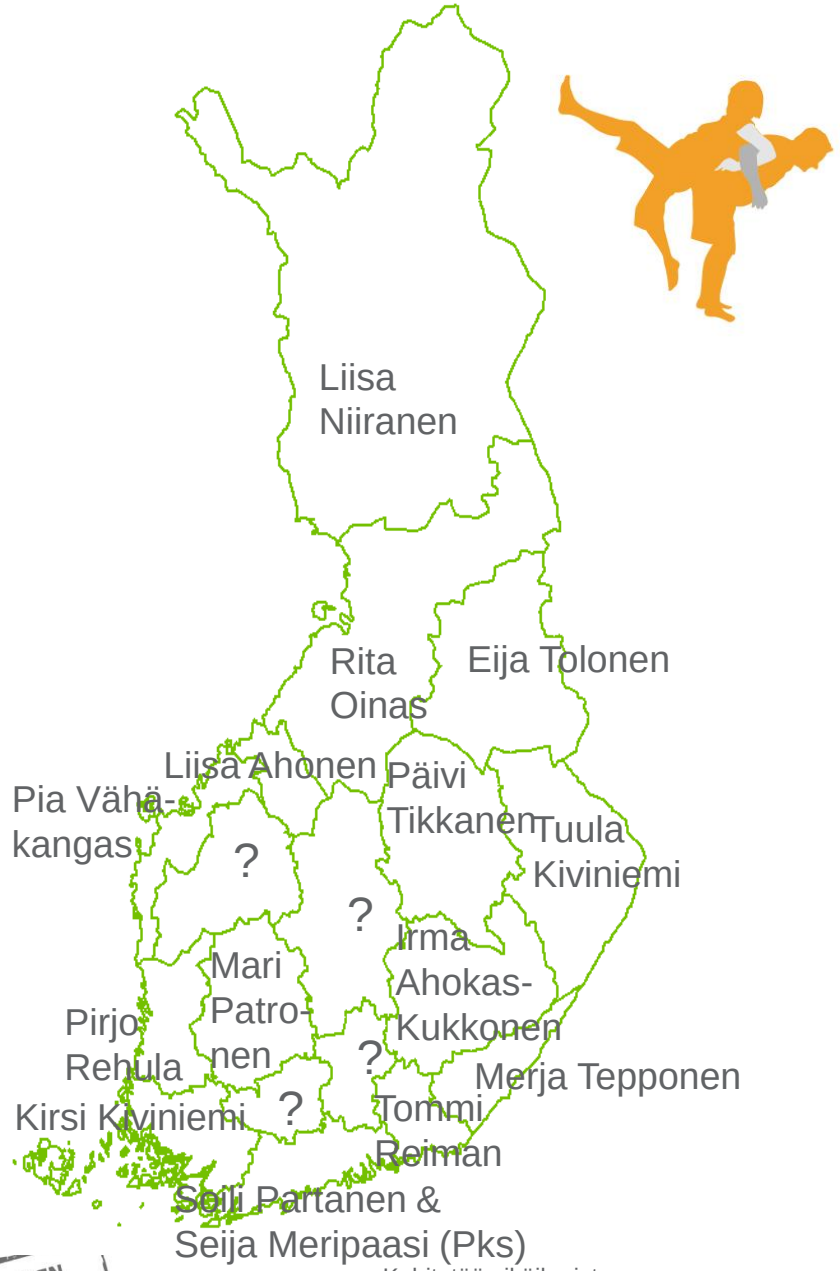
KOKEILUJA
yhden tai useamman maakunnan alueella

Toimenpide 3: **Arviointi**

Muutosagentit I&O 18+1

- alueellisen iäkkäiden yhteen sovitetun palvelukokonaisuuden rakentaminen ja juurruttaminen
- muutoksen johtaminen
- maakunnan toimijoiden muutokseen innostaminen & motivointi
- tietoon perustuvan muutoksen johtaminen hallitsemalla alueellinen tietoperusta ja ymmärtämällä alueen historiallinen kehitys
- I&O -kärkihankkeen kokeilujen tuki niillä alueilla, joissa niitä on.

Muutosagentin työn tuloksena on kirjallinen ja alueen toimijoiden hyväksymä toimintasuunnitelma iäkkäiden elämisen ja palveluiden yhdistämisestä maakunnassa sisältäen toimintasuunnitelman toteutumisen seurannan (vrt. VaPL 980/2012, 5 §).



HALLITUKSEN KÄRKIHANKE

Kehitetään ikäihmisten kotihoitoa ja vahvistetaan kaikenikäisten omaishoitoa

I&O Kärkihankkeen rahoituksen hakukriteerit

1. **Relevanssikriteeri:** kokeilu/toiminnan käynnistäminen kohdentuu selkeästi haussa määritellylle alueella
2. **Kokokriteeri:** kokeilu/toiminnan käynnistäminen tapahtuu riittävän suurella alueella (vähintään yhden maakunnan kaikki tai useimmat kunnat osallistuvat)
3. **Monitoimijaisuuskriteeri:** alueella kokeilua toteuttavat yhteistyössä kunnat/kuntayhtymät, järjestöt, yritykset, seurakunnat tai muut toimijat
4. **Kattavuuskriteeri:** kokeilutoiminta kattaa kaikki haussa määritellyt alueet. Kärkihankkeen johto huolehtii tästä!

Hakuaikataulu: 10.5.2016-31.8.2016



I&O kärkihankkeen hakemusmäärä

- määräaikaan mennessä saapui 24 hakemusta:

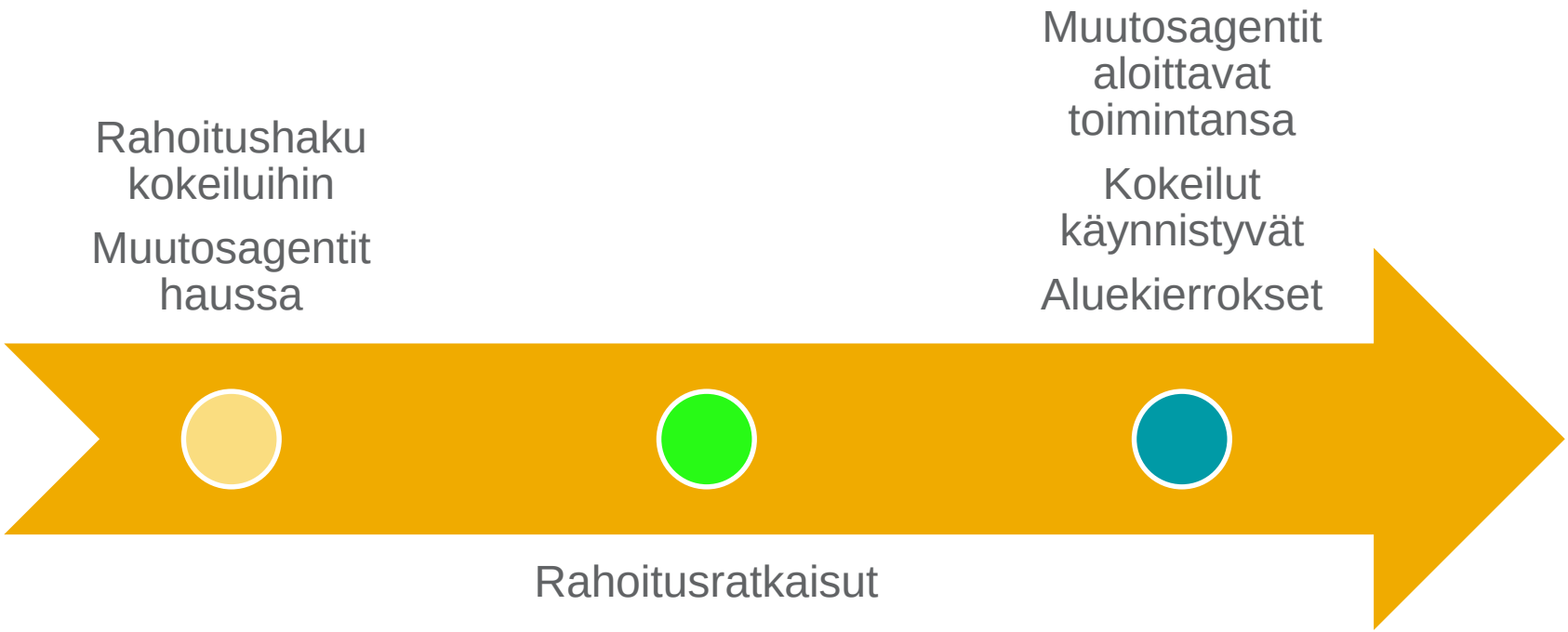
Aihealue	Hakemusmäärä
Keskitetty alueellinen asiakas-/palveluohjaus (KAAPO)	6
Toimiva kotihoito	10
Asumisen ja palvelun yhdistäminen	4
Omaishoidon toimintamallit	4
Arviointi	0
Yhteensä	24

Arviointipaneeli:

- Saara Leppinen (pj, STM)
- Riitta Suhonen (professori, tieteellinen neuvosto), Turun yliopisto
- Anneli Anttonen (professori, tieteellinen neuvosto), Tampereen yliopisto
- Marja Vaarama (professori, tieteellinen neuvosto, ohjausryhmä), Itä-Suomen yliopisto
- Pekka Rissanen (professori, tieteellinen neuvosto), Tampereen yliopisto
- Marko Elovainio (professori, tieteellinen neuvosto), Helsingin yliopisto
- Raija Hynynen (YM)
- Päivi Voutilainen (STM)
- Anja Noro (STM)
- Satu Karppanen (STM)
- Anne-Mari Raassina (STM)
- Jukka Lähesmaa (STM)
- Tiina Ahtiainen (sihteeri, STM)

Ohjausryhmän käsittely 22.09.2016

- ohjausryhmälle valmisteltiin esitys 8 hankkeen rahoittamisesta
- hankkeet käsiteltiin toimintamalleittain;
  - esteelliset poissa käsittelystä koko ajan
- keskustelua käytiin alueellisesta edustavuudesta ja kielikysymyksistä, mutta hyväksyttyjä arviointikriteerejä ei muutettu
- esitys hyväksyttiin ja esitettiin 8 hanketta rahoitettavaksi


Rahoitushaku kokeiluihin
Muutosagentit haussa
Muutosagentit aloittavat toimintansa
Kokeilut käynnistyvät
Aluekierrokset
Rahoitusratkaisut
Touko-elokuu 2016
Syyskuu 2016
Loka-marraskuu 2016

I&O Maakuntakierrokset

- Etelä-Karjala, Etelä-Savo, Kymenlaakso vko 40
- Muut maakunnat joulukuun alkuun mennessä

- Mediatilaisuus: muutosagentin esittely

- Seminaari
  - Kärkihanke esittely
  - Alueprofiilin esittely
  - Muutosagentin puheenvuoro
  - Paneeli

- Johtaja Päivi Voutilainen
- Projektipäällikkö Anja Noro
- Neuvotteleva virkamies Satu Karppanen
- Neuvotteleva virkamies Anne-Mari Raassina
- Ylitarkastaja Tiina Ahtiainen
- Osastosihteeri Tarja Slant-Storti



Ikioma.karkihanke@stm.fi



IKIOMAT

http://stm.fi/hankkeet/koti-ja-omaishoito